

POSTANOWIENIE

Dnia 29 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 29 sierpnia 2023 r.,
sprawy **M. C.**
skazanego z art. 178a § 4 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie
z dnia 14 lutego 2023 r., sygn. akt II Ka 529/22
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Brzesku
z dnia 25 października 2022 r., sygn. akt II K 563/21

**oddala obie kasacje jako oczywiście bezzasadne, a kosztami
sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża skazanego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Brzesku wyrokiem z dnia 25 października 2022 r., sygn. akt II K 563/21 uznał M. C. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia, stanowiącego przestępstwo z art. 178a § 4 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za czyn ten wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, na mocy art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec niego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio; na podstawie art. 43 a § 2 k.k. zasądził od M. C. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz

Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 zł, a także zasądził od niego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 642,22 zł.

Od tego wyroku apelację złożył obrońca M. C. i zarzucił w niej:

1. obrazę przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego poprzez przyjęcie kwalifikacji z art. 178 a § 4 k.k., zamiast z art. 178 a § 1 k.k., pomimo uznania, iż w chwili wyrokowania M. C. był osobą niekaraną;
2. rażąco niewspółmierność orzeczonej kary pozbawienia wolności w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości przestępstwa jakiego dokonał M. C. poprzez orzeczenie kary 6 miesięcy pozbawienia wolności podczas gdy orzeczenie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem spełniłoby cele wychowawcze i zapobiegawcze kary;
3. naruszenie art. 31 ust 3, art. 42 ust 2 w zw. z art. 45 ust 1 Konstytucji RP oraz art. 178 ust 1 Konstytucji RP polegające na orzeczeniu niewspółmiernie surowego środka karnego w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, który przekracza stopień winy, stoi w sprzeczności z celami wychowawczymi, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, oraz uchybia potrzebie w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, a tym samym narusza art. 53 k.k. i stoi w sprzeczności z zasadą trafnej reakcji karnej z art. 2 § 1 ust 2 k.p.k. i art. 2 Konstytucji RP, co prowadzi do rażąco niesprawiedliwego wyroku.

Podnosząc te zarzuty obrońca M. C. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę kwalifikacji czynu z art. 178a § 4 k.k. na art. 178a § 1 k.k. i orzeczenie wobec M. C. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na okres 2 lat próby i zasądzenie od niego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenia pieniężnego w kwocie 6.000 zł oraz orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat.

Po rozpoznaniu tej apelacji Sąd Okręgowy w Tarnowie wyrokiem z dnia 14 lutego 2023 r., sygn. akt II Ka 529/22, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 25 października 2022 r., sygn. akt II K 563/21 i zasądził od M. C. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 140 zł tytułem kosztów

sądowych za postępowanie odwoławcze.

Od powyższego prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie kasację złożył adwokat J. M. – obrońca skazanego M. C. W kasacji tej **zarzucił**:

1. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego materialnego, a to art. 178 a § 4 k.k. i art. 76 § 1 k.k., poprzez uznanie, że oskarżony był wcześniej skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Brzesku sygn. akt II K 507/18, pomimo iż przywołany wyżej wyrok w dacie orzekania przez Sąd meriti uległ już zatarciu z mocy prawa, co z kolei implikowało konieczność zmiany kwalifikacji i skazania oskarżonego za czyn z art. 178 a § 1 k.k.,

oraz

2. rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie art. 178a § 1 k.k., polegające na jego niezastosowaniu, a także art. 42 § 3 k.k. i art. 43a § 2 k.k., poprzez ich niewłaściwe zastosowanie w sytuacji, gdy w dacie wyrokowania przez Sąd Rejonowy w dniu 25 października 2022 r. M. C. był uznany za osobę wcześniej niekaraną, a to z uwagi na zatarcie skazania, co powinno skutkować zastosowaniem prawidłowej subsumpcji czynu z § 1, a nie z § 4 art. 178 a k.k.

Podnosząc powyższe zarzuty kasacyjne obrońca skazanego, na podstawie art. 437 § 2 k.p.k., **wniósł** o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie oraz wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na tę kasację Prokurator Prokuratury Okręgowej w Tarnowie wniósł o oddalenie kasacji obrońcy skazanego M. C. jako oczywiście bezzasadnej (por. pismo Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Tarnowie z dnia 23 maja 2023 r., sygn. 3019 – 4.Kw.5.2023).

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Należy podzielić stanowisko zajęte co do kasacji obrońcy skazanego M. C. przez Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Tarnowie, w powołanej wyżej pisemnej odpowiedzi na tę kasację, gdyż kasacja ta jest oczywiście bezzasadna w

rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k. W doktrynie podkreśla się, że kasacja oczywiście bezzasadna to taka kasacja, która bądź to już po jej analizie i skonfrontowaniu z materiałami sprawy, bez potrzeby głębszego w nie wnikania, bądź po takim wniknięciu, jest w sposób niebudzący wątpliwości niezasadna, gdyż stanowi jedynie polemikę z argumentacją sądu, którego orzeczenie zaskarża lub przedstawia argumentację nie mającą żadnego pokrycia w przepisach prawa albo nieprzystającą do realiów danego procesu lub wskazuje na uchybienia, jakie w ogóle w niepowtarzalnych realiach danej sprawy nie wystąpiły, albo na uchybienia, które wprawdzie rzeczywiście wystąpiły, ale nie budzi żadnych wątpliwości, iż nie mogły one mieć istotnego wpływu na treść zaskarżonego kasacją orzeczenia (por. np. T. Grzegorzczak, Kasacja jako nadzwyczajny środek zaskarżenia w sprawach karnych i jej skuteczność w praktyce, Państwo i Prawo 2015, nr 6, L. Paprzycki, Oczywiście bezzasadność i oczywiście zasadność kasacji, w: P. Hofmański, K. Zgryzek (red.), Współczesne problemy procesu karnego i wymiaru sprawiedliwości. Księga ku czci Profesora Kazimierza Marszała, Katowice 2003). Przypomnieć należy, iż zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k. kasacja, będąca w polskim systemie prawnym nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogły mieć one istotny wpływ na treść orzeczenia sądu odwoławczego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że podstawą wzruszenia w postępowaniu kasacyjnym prawomocnego orzeczenia może być tylko takie rażące naruszenie prawa, które *in concreto* mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Niedopuszczalne jest więc bezpośrednie atakowanie w kasacji orzeczenia sądu pierwszej instancji, a także kwestionowanie ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie. Zarzuty podniesione w kasacji pod adresem orzeczenia sądu pierwszej instancji podlegają rozważeniu przez Sąd Najwyższy tylko w takim zakresie, w jakim jest to nieodzowne dla należytego rozpoznania zarzutów stawianych w kasacji orzeczeniu sądu odwoławczego. Rolą sądu kasacyjnego nie jest bowiem ponowne – „dublujące” kontrolę apelacyjną rozpoznanie zarzutów stawianych przez skarżącego orzeczeniu sądu pierwszej instancji.

Patrząc na wniesioną kasację, z zarysowanej wyżej perspektywy, należy stwierdzić, że zarzuty w niej sformułowane, mimo wskazania odmiennej podstawy

prawnej, stanowią powielenie zarzutów apelacyjnych, z oceną których – dokonaną przez Sąd Okręgowy w Okręgowy w Tarnowie - nie zgadza się skarżący. Zarzuty te ponownie dotyczą kwestii zatarcia skazania i de facto niewspółmierności orzeczonej kary. Tymczasem wskazać należy, że powtórzenie w kasacji argumentacji prezentowanej uprzednio przez stronę w apelacji może być skuteczne tylko wówczas, gdy sąd odwoławczy nie rozpoznał należycie wszystkich zarzutów i nie odniósł się do nich w pisemnym uzasadnieniu swojego orzeczenia w sposób zgodny z wymogami określonymi w art. 433 § 2 k.p.k. i w art. 457 § 3 k.p.k. Sąd Okręgowy w Tarnowie rozpoznał wszystkie sformułowane w apelacji zarzuty oraz przedstawił w pisemnych motywach swojego wyroku argumentację, z jakich to względów nie zyskały one aprobaty. Kontrola odwoławcza przeprowadzona w niniejszej sprawie przez Sąd Okręgowy w Tarnowie jest wszechstronna i rzetelna. Uzasadnienie zaskarżonego kasacją wyroku tego Sądu spełnia warunki określone w art. 457 § 3 k.p.k. i dowodzi, że zrealizowany został wymóg z art. 433 § 2 k.p.k. Sąd Okręgowy w Tarnowie słusznie uznał, że zasygnalizowane przez wnoszącego apelację zatarcie skazania wynikające z wyroku Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 20 września 2018 r., sygn. akt 11 K. 507/18, na dzień wyrokowania przez Sąd I instancji nie ma znaczenia dla przyjętej kwalifikacji prawnej przypisanego czynu. Nie ulega bowiem wątpliwości, że w dacie czynu M. C. był osobą zarówno uprzednio, prawomocnie skazaną, jak też prowadził pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo. Na poparcie swego stanowiska Sąd Okręgowy w Tarnowie powołał wyrok Sądu Najwyższego z 2 lipca 2019 r., sygn. akt V KK 364/18, LEX nr 2744141, w którym wskazano, że nie stanowi przeszkody do przyjęcia odpowiedzialności za przestępstwo z art. 178a § 4 k.k. zatarcie w dacie wyrokowania skazania za przestępstwo, którego częścią było orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, jeżeli będący przedmiotem osądu czyn określony w art. 178a § 1 k.k. został popełniony w okresie obowiązywania tego zakazu. Uzasadnione jest to faktem, że przestępstwo z art. 178a § 4 k.k. ma niejednorodny charakter normatywny. O ile stanowiąca pierwszą jego część okoliczność dotycząca uprzedniego skazania przewiduje szczególny przypadek recydywy, wiążący się z

nadzwyczajnym obostrzeniem kary, to jego druga część, odnosząca się do kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości w czasie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, statuuje niejako odrębny typ czynu zabronionego. Okoliczności w nim wskazane związane są bowiem ściśle z oceną społecznej szkodliwości czynu sprawcy, który prowadząc pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości, nie tylko narusza podstawowe zasady bezpieczeństwa w komunikacji, ale ponadto, nie wykonując wcześniej orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, okazuje lekceważenie dla wyroków sądowych, naruszając tym samym autorytet wymiaru sprawiedliwości (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., sygn. akt I KZP 22/11, LEX nr 1412507, z dnia 21 sierpnia 2012 r., sygn. akt IV KK 59/12, LEX nr 1261016).

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Najwyższy, z mocy art. 535 § 3 k.p.k., rozstrzygnął jak w postanowieniu.

[ms]